

Начало > Предприемане на съдебни действия > Къде и как > Как да заведете дело в съда?

Как да заведете дело в съда?

Словения

1 Необходимо ли е да се обърне към съда или има друга алтернатива?

По-добре е да решите спора си посредством алтернативна процедура за решаване на спорове. Методите за алтернативно решаване на спорове позволяват решаването на възникнали спорове без участието на съда или поне без съдебно решение по иска по същество. Основните процедури за алтернативно решаване на спорове, които се практикуват в Словения, са арбитраж, медиация и в по-широк смисъл действията на съда, насочени към насърчаването на съдебните спогодби. Законът за алтернативното разрешаване на съдебни спорове (*Zakon o alternativnem reševanju sodnih sporov*) задължава първоинстанционните и второинстанционните съдилища да предоставят възможност на страните по спорове, възникнали във връзка с търговски, трудови, семейни и други гражданскоправни отношения, да прилагат техники за алтернативно решаване на спорове, за да приемат и прилагат програма за алтернативно решаване на спорове. В рамките на такава програма съдилищата са длъжни да предоставят възможност на страните да използват медиация, както и други форми на алтернативно решаване на спорове.

Медиацията е способ за уреждане на спорове с помощта на неутрално трето лице, което не е компетентно да се произнесе с обвързващо решение. Страните могат да се договорят да сключат споразумение за разрешаване на спора под формата на подлежащ на пряко изпълнение нотариален запис, съдебна спогодба или арбитражно решение, основано на спогодба.

По всяко време, докато се гледа делото в гражданския съд, страните могат да сключат спогодба по предмета на спора (съдебна спогодба).

Споразумението за сключване на съдебна спогодба представлява изпълнително основание.

Повече информация по тази тема може да се намери в раздела „Алтернативно разрешаване на спорове“.

2 Има ли срок за завеждане на дело?

Сроковете за предявяване на искове пред съда зависят от характера на конкретния иск. Юридически консултант или служба за правна помощ могат да отговорят на въпроси, свързани с преклузивните и давностните срокове. Повече информация по тази тема може да се намери в раздела „Срокове на процедура“.

3 Трябва ли да се обърне към съда в тази държава членка?

Повече информация по тази тема може да се намери в раздела „Компетентност на съдилищата“.

4 Ако е така, към кой точно съд в тази държава членка трябва да се обърне, като се има предвид къде живея аз и къде живее другата страна или с оглед на други аспекти на казуса ми?

Повече информация по тази тема може да се намери в раздела „Компетентност на съдилищата“.

5 Пред кой съд в тази държава членка трябва да предявя искам си, като се има предвид естеството на казуса и цената на искам?

Повече информация по тази тема може да се намери в раздела „Компетентност на съдилищата“.

6 Мога ли да заведа дело лично или трябва да го направя чрез посредник, например адвокат?

Страните могат сами да извършват процесуални действия в съдилищата в Република Словения, освен в производствата, свързани с извънредни правни средства за защита, където страните могат да извършват процесуални действия само чрез пълномощник, който е правоспособен адвокат, или сами, ако страната или нейният процесуален представител е издържал успешно държавния изпит за придобиване на юридическа правоспособност. Ако страната желае да бъде представлявана от пълномощник, такъв в производствата пред районните съдилища може да бъде всяко напълно дееспособно лице, докато в производства пред окръжните и апелативните съдилища или Върховния съд може да бъде само адвокат или друго лице, което е издържало успешно държавния изпит за придобиване на юридическа правоспособност.

7 Към кого точно да се обърне, за да заведа делото: към приемната, съдебното деловодство или друга административна единица?

Исковата молба може да бъде изпратена на компетентния съд по пощата или да бъде подадена направо в деловодството на съда. Вж. отговора на въпрос 8.

8 На какъв език мога да подам искам си? Мога ли да го подам устно или той трябва да бъде в писмена форма? Мога ли да изпратя искам си по факс или по електронна поща?

Официалният език в съдилищата в Република Словения е словенският. В районите с унгарско и италианско малцинство обаче като официални езици, наред със словенския, се ползват и унгарски и италиански език. Исковата молба трябва да е написана на словенски и да бъде подписана лично от ищеца.

За оригинален подпис на ищеца се смята както саморъчният подпис, така и електронен подпис, който е равностоеен на саморъчен подпис.

Исковата молба (искът) се подава в писмена форма. За писмена молба се смята молба, която е написана на ръка или е разпечатана и саморъчно подписана (молба на хартиен носител) или молба в електронен вид, подписана с електронен подпис, който е равностоеен на саморъчен подпис (молба в електронен вид). Молба на хартиен носител се подава по пощата, чрез използването на средствата на комуникационните технологии, доставя се направо до органа или от лице, което извършва предаването на молби по занятие. Исковата молба може да се подаде и по факс.

Освен това законът допуска подаването на електронни молби, т.е. молби в електронен вид, подписани с електронен подпис, който е равностоеен на саморъчен подпис. Електронните молби се подават до информационната система на съдилищата по електронен път. Информационната система потвърждава автоматично на подателя, че молбата е получена.

Независимо от съществуващите правни разпоредби (законови и подзаконови нормативни актове), които се отнасят до всички граждански и търговски производства, понастоящем само производствата, които са посочени на уебсайта за електронно правосъдие (*e-Sodstvo*), могат да бъдат инициирани чрез интернет или по електронен път: такива са определени видове изпълнителни производства, подаване на молби и издаване на решения в производства по несъстоятелност и подаване на предложения във връзка с имотния регистър.

За тази цел в Словения е създаден [уебсайтът за електронно правосъдие](#) (*e-Sodstvo*), който позволява подаване на документи в електронен вид.

9 Има ли специални формуляри за предявяване на иск или, ако няма такива, какво трябва да съдържа исковата молба? Има ли елементи, които задължително трябва да се съдържа в досието?

В Словения няма предвиден специален формуляр за подаване на искова молба, но тя трябва да съдържа определени предвидени по закон елементи, някои от които са валидни за всички видове молби, а други по-конкретно за исковата молба. Следователно исковата молба трябва да

включва: посочване на съда, имената и постоянното или временното местопребиваване или седалището на страните, имената на законните представители или адвокатите, предмета на спора и в какво се състои искането. Освен това тя трябва да включва и личния идентификационен номер (*EMŠO*) на страната, ако тя е физическо лице, вписано в централния регистър на населението, данъчния номер, ако страната не е вписана в централния регистър на населението, но е вписана в данъчния регистър, или датата на раждане, ако страната не е вписана нито в централния регистър на населението, нито в данъчния регистър (тази информация се получава служебно от съда). Ако страната е юридическо лице, в исквата молба трябва да се посочат фирмата или името, седалището и адресът на управление, както и регистрационният номер или данъчният номер, ако юридическото лице е със седалище в Словения. Ако страната е предприемач (самостоятелно заето лице, извършващо доходоносна дейност в рамките на организирано предприятие) или частно лице (напр. лекар, нотариус, адвокат, земеделски стопанин или друго физическо лице, което не е предприемач и извършва конкретна дейност като професия), в исквата молба трябва да се посочат името на лицето, фирмата, седалището и адресът на управление, както и регистрационният номер или данъчният номер, ако лицето е регистрирано в Словения. Исковата молба трябва да съдържа и конкретен иск, в който се посочват главните и допълнителните искания, обстоятелствата, на които се основават исконите на ищеца, доказателствата в подкрепа на тези обстоятелства и подписа на ищеца. Ако компетентността на съда зависи от цената на предмета на спора и предметът на спора не е паричен, в иска трябва да се посочи и цената на предмета на спора. Молба, която трябва да бъде връчена на насрещната страна, се подават до съда в толкова екземпляра, колкото са необходими за съда и насрещната страна, и във форма, която позволява на съда да я връчи. Същото се отнася и за приложените документи.

10 Трябва ли да заплащам съдебни такси? Ако да, кога става това? Ще трябва ли да плащам на адвокат още от подаването на исквата молба?

Съдебните такси трябва да бъдат платени при предявяване на иск или на насрещен иск, при внасяне на предложение за развод по взаимно съгласие, при внасяне на заявление за издаване на заповед за плащане, на искане за повторно разглеждане на делото, на искане за обезпечаване на доказателства, преди даване на ход на делото, при отправяне на предложение за спогодба, при подаване на молба, с която се обявява въззивна жалба, при подаване на въззивна жалба, при подаване на молба за допускане на преразглеждане и при преразглеждане (*revizija*).

Съдебните такси се внасят преди изтичане на срока, определен от съда със заповедта за плащане на съдебни такси. Ако по дадена молба съдебната такса не бъде платена до изтичане на определения срок и няма основания за освобождаване, отсрочване или разсрочване на плащането на таксата, молбата се счита за оттеглена.

Разноските по делото се заплащат от загубилата делото страна. Адвокатските хонорари на пълномощниците, които се правоспособни адвокати, се изплащат съгласно Закона за адвокатските възнаграждения (*Zakon o odvetniški tarifi*). Адвокатските хонорари се състоят от общите разходи за адвокатски услуги и разноски, необходими за извършване на работата, плюс ДДС, ако адвокатът е данъчно задължено лице в Словения. В съответствие със законодателните разпоредби адвокатът трябва да издаде на страната или на клиента подробна фактура за предоставената правна услуга или разписка за платен аванс не по-късно от осем дни след предоставянето на услугата или след получаването на авансовото плащане. Правната услуга се смята за предоставена не по-късно от момента, в който адвокатът е изпълнил всички задължения, произтичащи от договора за поръчка или от решението на компетентния орган. Адвокатът може да поиска от страната да плати аванс за поисканата услуга и свързаните с нея разноски преди края на производството.

11 Мога ли да поискам правна помощ?

Страните имат право да получат правна помощ, ако отговарят на условията, посочени в Закона за безплатната правна помощ (*Zakon o brezplačni pravni pomoči*). Повече информация по тази тема може да се намери в раздела „Правна помощ“.

12 От кой момент моят иск се смята официално за предявен? Ще получа ли обратна информация от съдебните органи дали исквата молба отговаря на изискванията?

Искът се смята за предявен за получаването на исквата молба в компетентния съд. Когато молбата е изпратена с препоръчано писмо или с телеграма, за дата на получаване от съда, до който е адресирана молбата, се смята датата на изпращане. Ищецът не получава автоматично потвърждение за това, че искът е предявен. Когато молбата е доставена в пощенската кутия на съда, часът на получаване на молбата в пощенската кутия се смята за момента на получаване на молбата от съда, до който е адресирана.

В Закона за електронните молби (*Zakon za vloge v elektronski obliki*) е предвидено, че електронните молби се подават до информационната система на съдилищата по електронен път. В такива случаи часът на регистриране на молбата в информационна система на съдилищата се смята за момента на получаване на молбата от съда, до който е адресирана. Информационната система потвърждава автоматично на подателя, че молбата е получена.

Следва да се отбележи, че на практика, въпреки съществуващите нормативни разпоредби, понастоящем не е възможно подаването на исква молба по електронен път по граждански и търговски дела с изключение на производствата във връзка с имотния регистър, производствата за несъстоятелност и изпълнителните производства.

13 Ще получа ли подробна информация за сроковете, в които ще се проведат последващите процесуални действия (като например срока, в който ще трябва да се явя пред съда)?

Когато дадени действия са обвързани с преклузивни срокове, съдът отправя писмено предупреждение до страната, придружено с информация за последиците от неспазване на указанията на съда.

Връзки по темата

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

Последна актуализация: 02/03/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.